

Paradiplomacia chinesa (II) O marco legal e político da paradiplomacia na China

Description

No primeiro artigo desta [serie sobre a paradiplomacia chinesa](#), exploráronse as características da administración local chinesa e como estas difiren das da maior parte dos países occidentais, condicionando a maneira na que se desenvolve a paradiplomacia do país. Ademais disto, outros factores relevantes que informan a paradiplomacia chinesa son o marco legal e político que limita a actuación das administracións locais en materia paradiplomática.

Marco Legal

Desde a perspectiva legal chinesa, non existe ningún texto ou lexislación que regule as actividades de carácter diplomático que poden realizar as administracións locais; a paradiplomacia en China caracterízase por unha falta de regulación explícita¹. Este baleiro legal non é exclusivo de China; países occidentais como Canadá e Estados Unidos tampouco dispoñen de lexislación explícita neste campo, sendo a interpretación constitucional a que se encarga de determinar os límites das competencias locais en asuntos internacionais. Nestes dous países, a paradiplomacia foi evolucionando de maneira gradual na práctica, construíndose consensos legais a través da continua interpretación da constitución.

O caso do marco legal paradiplomático de China é incluso menos claro. A Constitución chinesa non lista explicitamente as competencias internacionais exclusivas do goberno central, ao contrario do caso americano e canadense, por exemplo. Isto permitiu que a paradiplomacia chinesa medrase de maneira orgánica, especialmente nas últimas décadas (da man coa descentralización económica, como se mencionaba no primeiro artigo desta serie), sen necesidade de actualizar a lexislación².

Neste contexto, o baleiro legal non implica necesariamente unha falta absoluta de control. Aínda que, en principio, a falta de regulación específica dá flexibilidade ás autoridades locais, na realidade o goberno central mantén a potestade de intervir en calquera actividade local que considere incompatible cos seus intereses, algo que ocorreu en múltiples ocasións no pasado³.

Marco Político

Aínda que, como vimos, o marco legal non impón restricións explícitas, o contexto político chinés si establece límites ás actividades dos gobernos locais en materia de política exterior. Estes límites, que non están formalizados en leis, foron construídos de maneira informal e gradual durante os últimos 30 anos, coincidindo co proceso de descentralización administrativa e económica no país. A dinámica principal, xa mencionada no artigo anterior desta

serie, que a falta de descentralización política limita a actuación das administracións locais chinesas e a gran descentralización económica amplíase.

En concreto, o goberno central, e máis especificamente o Ministerio de Asuntos Exteriores Chinos, dita que os gobernos locais só poden actuar nas seguintes circunstancias: cando as accións paradiplomáticas que van realizar están en liña con políticas xa aplicadas polo goberno central ou cando o goberno central non ten unha posición sobre algún asunto.

Como resultado disto, as administracións locais manteñen certa liberdade para promover os seus propios intereses económicos e culturais no exterior, pero esta autonomía sempre está condicionada polos límites políticos informais establecidos pola alianza coas políticas do goberno central.

Efectos do Marco Político

O marco político centralizado de China ten efectos directos sobre as actividades paradiplomáticas, especialmente no ámbito económico, onde as provincias chinesas foron desenvolvendo (mediante este proceso orgánico e gradual) un alto nivel de autonomía para actuar internacionalmente en aspectos económicos, aínda que, mesmo neste campo, o goberno central é capaz de intervir. A autonomía fiscal rexional, crecente desde as reformas económicas iniciadas nos anos oitenta, permitiu ás administracións locais establecer relacións internacionais específicas, sempre baixo a premisa de beneficiar o desenvolvemento económico e social do país no seu conxunto.

Un exemplo desta dinámica é a paradiplomacia económica nas provincias costeiras de China, particularmente en temas relacionados coa pesca. Estas provincias estableceron acordos bilaterais e asociacións con outros países para protexer e xestionar os seus recursos mariños, o que lles permite desenvolver as súas economías locais. Outro caso destacado é o da provincia de Guangxi, cuxas minas e recursos minerais facilitaron a creación de relacións comerciais con países veciños no sueste asiático. A provincia de Yunnan, pola súa banda, capitalizou a súa proximidade xeográfica coas nacións de Indochina para establecer contactos e acordos en materia de comercio, promovendo tanto a economía provincial como a realización de proxectos de infraestrutura transfronteirizos.

As provincias chinesas utilizaron a paradiplomacia para impulsar as súas propias axendas económicas, aínda que sempre dentro dos límites establecidos polo marco político central. Este modelo, que combina flexibilidade local con supervisión nacional, permite a China proxectar un fronte unido no ámbito internacional mentres aproveita as capacidades rexionais para fortalecer a súa economía. Porén, tamén expón desafíos, como a necesidade de equilibrar intereses locais cos obxectivos nacionais, un proceso que require coordinación constante entre os diferentes niveis de goberno. Os intereses económicos das provincias raramente entran en conflito directo co goberno central, pero, do mesmo xeito que o déficit fiscal das provincias, malas políticas paradiplomáticas locais poden prexudicar o conxunto do país, o que provocou unha maior supervisión nos últimos anos.

Bibliografía:

Liu, T., & Song, Y. (2020). Chinese Paradiplomacy: A Theoretical Review. Sage Open, 10(1). [Chinese Paradiplomacy: A Theoretical Review](#) ?? Tianyang Liu, Yao Song, 2020

Cornago, N. (2010). On the Normalization of Sub-State Diplomacy. The Hague Journal of Diplomacy, 5(1-2), 18-19 [On the Normalization of Sub-State Diplomacy in](#)

Chen, Z. (2005). Coastal provinces and China's foreign policy making. In China's foreign policy making (1st ed.). Routledge. [Coastal Provinces and China's Foreign Policy Making](#) | 16

Li, M. (2019). China's Economic Power in Asia: The Belt and Road Initiative and the Local Guangxi Government's Role. Asian Perspective, 43(2), 273-295. [China's Economic Power in Asia: The Belt and Road Initiative and the Local Guangxi Government's Role](#)

Zheng, Y. (2007). De Facto Federalism in China: Reforms and dynamics of central-local relations. World Scientific. [De Facto Federalism in China](#)

Bueno, N., Almeida, W., & Wang, Y. J. (2016). Divided China in internationalization: Paradiplomacy and sub-national autonomy as a transforming phenomenon / A divisão da China na internacionalização: Paradiplomacia e subnacional autonomia como um fenómeno de transformação. *Economic Analysis of Law Review*, 7(1), 27-35. [Divided China in Internationalization: Paradiplomacy and Sub-National Autonomy as a Transforming Phenomenon](#)

Hui-Yun Cher, Xavier Delannay & Aymeric Mariette, « Chinese Provinces as Semi-Autonomous Diplomatic Actors in China's Investments in Southeast Asia. Evidence from Guangxi Institutions and Individuals in the Mining Sector », Moussons, 41 | 2023, 198. [Chinese Provinces as Semi-Autonomous Diplomatic Actors in China's Investments in Southeast Asia. Evidence from Guangxi Institutions and Individuals in the Mining Sector](#)

Huang, R. (2019). Paradiplomacy as a provincial state-building project. • *Regional & Federal Studies*, 29(3), 353-373. [Paradiplomacy as a Provincial State-Building Project: The Case of Yunnan's Relations With the Greater Mekong Subregion](#)

Kyle A Jaros, Sara A Newland, Paradiplomacy in Hard Times: Cooperation and Confrontation in Subnational U.S.-China Relations, *Publius: The Journal of Federalism*, Volume 54, Issue 4, Fall 2024, Pages 599-603, [Paradiplomacy in Hard Times: Cooperation and Confrontation in Subnational U.S.-China Relations | Publius: The Journal of Federalism | Oxford Academic](#)

Mesa Bedoya, J. C., & González Parías, C. H. (2017). Paradiplomacia: una herramienta de poder blando de China. *Papel Político*, 21(2), 556. [Vista de Paradiplomacia: una herramienta de poder blando de China](#)

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

China e o mundo chinés

ETIQUETAS

Paradiplomacia China Cidades

INVESTIGACION

Paradiplomacia Observatorio de la Política China

Date Created

Xaneiro 23, 2025

Meta Fields

Autoria : 108550